

Ο Κωνσταντίνος Τζαμιώτης γεννήθηκε το 1970 στη Λάρισα και εμφανίστηκε με τη νουβέλα *Συνάντηση* (εκδόσεις Ινδικτος, 2002), που σηματοδότησε την πρώτη περίοδο ενός συνεπούς συγγραφέα, ο οποίος, εμφανώς επηρεασμένος από την κεντροευρωπαϊκή γραμματεία, επέδειξε ένα έργο ώριμο, απαλλαγμένο από διάφορες εγχώριες νοσηρότητες, αλλά και ακκισμούς, προκαλώντας ιδιαίτερη αίσθηση στην εποχή του. Παρακολουθώντας κανείς την πορεία του μέσα στα χρόνια *Η πόλη και η σιωπή* (εκδόσεις Καστανιώτη, 2013), με πρωταγωνιστή τον Αργύρη Τρίκορφο, ένα από τα πλέον ολοκληρωμένα και αληθοφανή μυθιστορηματικά πρόσωπα της νεοελληνικής λογοτεχνίας, δεν αποτέλεσε έκπληξη. Ήδη, χωρίς να εγκαταλείπει τις δεδομένες και καλά χωνεμένες επιρροές του, πλησίαζε ολοένα το εδώ και το τώρα, τη μετάβαση σε μια λογοτεχνία σύγχρονη και εμφανώς πολιτική, χωρίς την ανάγκη παραβολών και αναλογιών από το παρελθόν. *Η πόλη και η σιωπή* ξεχώρισε ανάμεσα σε πολλά μυθιστορήματα που γράφτηκαν για την ελληνική κρίση.

Στη δεύτερη αυτή περίοδο, ο Τζαμιώτης ασχολήθηκε και με τη θεατρική γραφή, παράλληλα εξέδωσε δύο συλλογές διηγημάτων, ενώ τον Απρίλιο του 2016 κυκλοφόρησε το *Πέραςμα* (εκδόσεις Μεταίχμιο), ένα νατουραλιστικής σύλληψης και υφής μυθιστόρημα με τόπο ένα μικρό νησί του Αιγαίου και το ναυάγιο μιας βάρκας με πρόσφυγες εν μέσω σφοδρής κακοκαιρίας. Το εδώ και το τώρα της γραφής εμπεριέχει ένα ρίσκο, όπως και η κάθε προσέγγιση ανάλυσης του παρόντος, και αυτό είναι να αποβεί κενή και καιροσκοπική, να υποχωρήσει από το ίδιο της το βάρος. Ευτυχώς, υπάρχουν και εξαιρέσεις.

Ενα από τα δυνατά χαρτιά της γραφής του Τζαμιώτη είναι οι χαρακτήρες του, δουλεμένοι μέχρι την τελευταία τους ψυχογραφικά λεπτομέρεια. Σκεπτόμενος αυτή τη συγγραφική αρετή, αναρωτιόμουν αν και πότε θα δοκίμαζε να γράψει ένα εκτενές, πληθωρικό και φιλόδοξο μυθιστόρημα. Η ανακοίνωση της κυκλοφορίας του *Θα πέσει η νύχτα* έφερε μαζί της προσδοκίες.

Κωνσταντίνος Τζαμιώτης

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΤΖΑΜΙΩΤΗΣ
**Θα πέσει
η νύχτα**
Σελ. 720
ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ,
2025

Συγκερασμός όψεων του παρόντος

ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΗ ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΥ

Ενα ευρύχωρο μυθιστόρημα δεν μπορεί παρά να έχει ως καταστατική βλέψη να συμπεριλάβει την πραγματικότητα στο σύνολό της, η βλέψη αυτή καθορίζει το ύψος όπου ο πήχης τίθεται. Ο Τζαμιώτης θέλησε, και κατά τη γνώμη μου κατόρθωσε, να γράψει ένα τέτοιο μυθιστόρημα. Ο αφηγηματικός χρόνος, παρά τις όποιες αναγκαίες αναλήψεις από το παρελθόν, είναι το πρόσφατο παρόν, ο αφηγηματικός τόπος εναλλάσσεται μεταξύ Αθήνας, Θεσσαλικού Κάμπου και της επαρχίας της Βόρειας Ελλάδας. Ενα πλήθος από πρόσωπα, η ζωή των οποίων με τον έναν ή τον άλλο τρόπο συναντάται και διαπλέκεται, εμφανίζονται, πρόσωπα αντλημένα από έναν τεράστιο

ταμιευτήρα, διόλου στερεοτυπικά και ασώματα. Εκεί που τα πράγματα είναι ακόμα πιο σύνθετα είναι στην απόπειρα ειδολογικής κατάταξής του. Το *Θα πέσει η νύχτα* μένει αταξινόμητο, θυμίζοντας, και σε αυτό, τη ρευστή πραγματική ζωή. Η φιλοδοξία εδώ πατάει σταθερά και στις δύο όχθες, στην ιστορία και στην αφηγηματική κατασκευή.

Απόρροια των σεμιναρίων δημιουργικής γραφής, σε συνδυασμό με την επίτευξη της συνταγής εκείνης που θα καταστήσει ένα βιβλίο ευπώλητο, παρατηρείται η απόπειρα ενσωμάτωσης διαφόρων ιδιοτήτων της επικαιρότητας, έστω και ως απλή αναφορά, λες και ο συγγραφέας να βάζει τικ σε κουτάκια: είτε αυτό είναι

το περιβάλλον είτε το κουίρ είτε το μεταποικιακό είτε το φεμινιστικό. Στο *Θα πέσει η νύχτα*, κάθε τι, μικρό ή μεγάλο, έχει έναν οργανικό χαρακτήρα, τίποτα δεν φέρνει στον νου διεκπεραίωση και hype. Η καλή λογοτεχνία, άλλωστε, πάντοτε αφουγκράζεται και περιλαμβάνει την εποχή της, με όλες της τις διαστάσεις, τις παθογένειες και τις ομορφιές, αλλά και τη νύχτα.

Ο Τζαμιώτης υπογράφει με οξυδέρκεια ένα απολαυστικό μυθιστόρημα, σε μια κορύφωση της εργογραφίας του, αλλά και της σύγχρονης ελληνικής πεζογραφίας, πετυχαίνοντας να συγκεράσει φαινομενικά ετερόκλητα χαρακτηριστικά της επικαιρότητας αλλά και της συλλογικής μνήμης.